A születések csökkenő száma és a német fajegészségtani (eugenikai) társaság.

A német fajegészségtani társaság idei jenai gyűlésén a népesség csökkenő szaporodásának kérdésével foglalkozott, melyet azért is választott tanácskozása tárgyának, hogy a faj-egészségtanról elterjedt hibás nézetek egyikét eloszlassa. Ugyanis a fajegészségtannal kapcsolatos kutatások és viták túlnyomóan és egyoldalúan a negatív faj egészségtanra szorít-koznak, mint amilyen az értéktelen emberanyag kiselejte-

zése, mi által az értékesek fokozott szaporodását czélzó sokkal fontosabb, habár talán nehezebben keresztülvihető és kevésbbé érdekfeszítő positiv rendszabályok szükségessége háttérbe szorul.

Nálunk a születések számának csökkenése ezidőszerint talán még nem jelent oly veszedelmet, mint nyugati Európában és reméljük, hogy idejekorán hozzálátva a baj orvoslásához, nem is jutunk a lejtőn oly messzire. Németország is eme jelenség fejlődésének egy korábbi fokán vette észre a veszedelmet, mint nyugati szomszédja; mi talán okulva a példákon, még hamarább létesítünk ellenrendszabályokat. Hogy erre szükségünk van, mutatja az egyke rendszere, mutatja az újmalthusi tevékenység (lásd pl. »A nő« czímű folyóirat hasábjait).

Az alábbiakban fordításban közölt határozatokat, melyek bejárták az egész német sajtót és folyóiratokat és felterjesztések alakjában a kormányok elé kerültek, jellemzi a belső, erkölcsi megújhodás szükségességének hangsúlyozása, ami különösen a gyűlésen lefolyt vita során nyert kifejezést. Összhangban állanak avval, amit e kérdésről APÁTHY fejtett ki a magyar fajegészségtani szervezetek alakuló gyűlésén. Az erkölcsi tényezők fontosságát a határozatokban az egylet felfogásához hiven még erősebben kidomborítani csupán a nyilvánosságban néha észlelhető úgynevezett józan felfogás miatt nem lehetett, mert visszahatástól kellett tartani. Hogy menynyire alapos volt az aggodalom és hogy mily nézetekkel kell ily kérdések megvitatásánál számot vetni, mutatja az a körülmény, hogy bizonyos körökben a határozatokba még felvett erkölcsi jellegű részek valóban visszatetszést is szültek. Pénzsegély követelése osztatlan elismerésben részesült.

A határozatok szövege a következő:

A) *A veszedelem.*

1. A német nemzet jövőjét komoly veszedelem fenyegeti. A német birodalom csak úgy biztosíthatja nemzeti sajátságát és fejlődésének függetlenségét, ha haladéktalanul és erélyesen hozzálát ahhoz, hogy kül- és belpolitikáját, valamint a nemzet egész életét a faj egészségtan szellemében átalakítsa. Legszükségesebbek az oly intézkedések, melyek az egészséges és értékes családok szaporodását elősegítik.

2. Az egészséges és értékes családoknak rohamosan csökkenő és fönmaradásukhoz sokszor már ma is elégtelen szaporodása néhány nemzedék alatt szükségképpen a német nép culturális, gazdasági és politikai hanyatlásához vezet.

3. Az elégtelen szaporodást részben a szaporodóképesség csökkenése okozza, különösen a gonorrhoe, sifilis és alkoholismus következtében.

4. Ámde a születések jelenlegi csökkenésének főoka a gyermekek számának folytonosan fokozódó szándékos korlátozása.

5. A gyerekszám korlátozásának indító okai főképpen:

a) attól való félelem, hogy a gyermekek nagyobb számával a család gazdasági állása rosszabbá és a gyermekek gondos ápolása és nevelése nehezebbé válik;

b) az örökösödésre való tekintet;

c) a nő házonkívüli elfoglaltságának összeférhetetlensége nagyobb számú gyermek fölnevelésével;

d) a nagyvárosi lakásrendszer.

6. A születésnek csökkenését nagyban elősegíti a fogamzás megakadályozását és magzatelhajtást czélzó szerek gyorsan növekvő tőkeerővel való előállítása, lelkiismeretlen hirdetése és szervezett eladása, valamint az újmalthusi tanok terjesztése.

B) *Orvoslás.*

Számban- és minőségben kielégítő utódok felnevelése érdekében a német faj egészségtani társaság a következőket kívánja:

1. A belső telepítések fokozott elősegítését az örökösödési jog oly értelemben vett rendezésével, hogy a sokgyermekű család kedvezményben részesüljön.

2. Családi otthonok létesítését sokgyermekű városi családok számára (kertvárosi telepítés, kertekkel ellátott kislakások építése közhasznú szövetkezeti alapon, kiskerttelepek stb.)

3. Sokgyermekű családok gazdasági segélyezését tetemes nevelési pótlékkal törvényes anyák, illetve túlélő atyák számára és a gyermekszám tekintetbe vételével a hivatalnokok és alkalmazottak fizetésénél. (Ismeretes, hogy nálunk ez utóbbi kívánság már megvalósult.)

4. .Számos férfihivatásnál (katonák, hivatalnokok) fönnálló házassági akadályok lehető eltörlését.

ó. Szesz-, dohány- és luxusadók fölemelését, valamint hadmentességi adó behozatalát a harmadik pontban említett czélra.

6. Az eljárás törvényes szabályozását oly esetekben, melyekben a terhesség megszakítása vagy a terméketlenítés orvosilag szükségesnek látszik.

7. Küzdelmet a szaporodási képességet veszélyeztető minden tényező ellen, különösen a gonorrhoe és sifilis, a tüdővész, szeszfogyasztás, ipari mérgezések és a kenyérkereső nőt környékező veszélyek ellen.

8. Egészségi bizonyítványok kölcsönös kicserélését a házasságkötés előtt.

9. Nagy díjak kitűzését kitűnő mesterművekre (regények,

színművek; képzőművészet), melyek az anyaság eszményét, a családi érzést és az egyszerű életet dicsőítik.

10. Áldozatkész nemzeti gondolkodás és az eljövendő nemzedékek iránti kötelességérzés fölébresztését, az ifjúságnak ebben a szellemben való erőteljes nevelését.

A német faj egészségtani társaság mindazokhoz, kik a föntiek helyességéről meggyőződtek, azt a sürgős kérést intézi, hogy vele együtt kitartóan és erélyesen mind szélesebb körök megnyerésében fáradozzanak, hogy a szükséges intézkedések törvényes megvalósítását el lehessen érni, mielőtt még késő lenne.«

Hoffmann Géza.